

BIULETYN KOWIEŃSKI

W I L B I

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) WIELKA-POHULANKA 19—17.

Nr. Wilno, dnia 19 grudnia 1933 r.

975.-

Treść numeru:

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

K r o n i k a .

Dział.Str.

1. Sprawa litewsko-sowieckiej umowy o definicji państwa.-

I. 1.

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

K r o n i k a .

2. Prace nad projektem ustawy prasowej.-
3. Reformy w więziennictwie.-
4. Nowe stanowisko b. gubernatora kłajpedzkiego.-
5. Zmiana ustawy o reformie rolnej.-
6. Sprzedaż majątku b. prałata Olszewskiego.-
7. Sprawa wzmocnienia radjostacji kowieńskiej.-
8. Sprawa dymisji burmistrza kowieńskiego.-
9. Rola tautininków w ujęciu "Liet.Aidasa".-
10. X-lecie "Rytasa".-

III. "
" "
" "
" "
" "
" "
" "
" "
" "

IV. SPRAWY POLSKIE I INNYCH MNIEJSZOŚCI NARODOWYCH.

K r o n i k a .

11. VIII-ma rocznica założenia Zjednoczenia studentów
Polaków uniwersytetu kowieńskiego.-

IV. 2.

V. LITWINI PRUSCY.

K r o n i k a .

12. Prześladowanie Litwinów pruskich.-

V. "

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

K r o n i k a .

13. Język litewski w sądownictwie kłajpedzkim.- VII. "
14. Niezadowolenie włościan kłajpedzkich z Dyrektorjatu. " "
15. Agitacja antylitewska na obszarze Kłajpedy.- " "

x

x

x

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

K r o n i k a .

Sprawa litewsko-sowieckiej umowy o definicji napastnika. Prasa kowieńska /z 16.XII.33/: Z Moskwy donoszą, że poseł litewski p.J.Baktruszajtis i komisarz Spr. Zagr. Litwinow wymienili dokumenty ratyfikacyjne, podpisanej dn.5 lipca 1933 r. w Londynie konwencji, określającej definicję napastnika. Podpisana 14 grudnia przez obie strony konwencja nabrała mocy.-

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

K r o n i k a .

Prace nad projektem ustawy prasowej. Prasa kowieńska /z 16.XII.1933/: Jak podają ze źródeł wiarygodnych, M-stwo Spraw Wewn. intensywnie opracowuje obecnie projekt ustawy prasowej.-

Reformy w więziennictwie. Prasa kowieńska /z 16.XII.1933 r./: W więziennictwie litewskim dokonano szeregu reform w zakresie służby więziennej i rygoru więziennego.-

Nowe stanowisko b.gubernatora kłajpedzkiego. Prasa kowieńska /z 16.XII.1933/: Były gubernator Kraju Kłajpedzkiego p.Gilis miał być zamianowany konsulem generalnym w Brukseli, ale zrzekł się tego stanowiska. Obecnie mówią o możliwości zamianowania p.Gilisa dyrektorem Departamentu Ekonomicznego M-stwa Spraw Zagr.-

Zmiana ustawy o reformie rolnej. "Liet.Žin." Nr.283 /XII.1933/: 12 grudnia Gabinet Ministrów uchwalił zmianę ustawy o reformie rolnej. Zmiana dotyczy sposobu spłacania podatków z tytułu otrzymanej ziemi. Ponadto zmieniona ustawa zawiera nowy paragraf, w myśl którego ochotnicy wojskowi, którzy nie uzyskali dogodnej parceli rolnej, otrzymują 4.800 litów zapomogi w gotówce lub naturze. Wreszcie zmieniona ustawa przewiduje, że ziemię mogą nabyć ci, którzy pracują na roli, względnie, których rodzice zajmują się uprawą roli.- Zmiana ustawy obowiązuje od 1 stycznia 1934 r.

Sprzedaż majątku b.prałata Olszewskiego. "Liet.Žinios" Nr.284 /XII.1933/: Wkrótce odbędzie się sprzedaż z licytacji nieruchomości b.prałata Olszewskiego, położonej w powiecie kretyngowskim. Z uzyskanej sumy sprzedażnej pokryte będą pretensje wierzycieli zamordowanego eksprałata.-

Sprawa wzmocnienia radjostacji kowieńskiej. "Liet.Aidas" Nr.284 /XII.1933/: komunikuje, że radjostacja kowieńska została wzmocniona potrójnie, a mianowicie z 2,6 kv, na 6,3 kv. -

Sprawa dymisji burmistrza kowieńskiego. Prasa kowieńska /z 15.XII.1933/: Burmistrz kowieński Graurogkas, o którego dymisji wiele się w Kownie mówi, otrzymał obecnie na własną prośbę od Rady Miejskiej urlop do 1 stycznia 1934 r. -

Rola tautininków w ujęciu "Liet.Aidas". "Liet.Aidas" Nr.283 pisze o roli tautininków w życiu Litwy. Pismo stwierdza dążenie tautininków do powierzenia zadań narodowych jednemu wodzowi narodu. "Liet.Aidas" oświadcza, że celem tautininków jest mocna i niepodległa Litwa.-

X-lecie "Rytasa". /XII.1933/: 16 grudnia 1933 r. upłynęło 10 lat od chwili założenia organu litewskiej chrześcijańskiej demokracji "Rytasa". W związku z tem "Rytas" ukazał się w zwiększonej objętości.-

IV. SPRAWY POLSKIE I INNYCH MNIEJSZOSCI NARODOWYCH.

K r o n i k a .

VIII - ma rocznica założenia Zjednoczenia studentów Polaków uniwersytetu kowieńskiego. "Dzień Kowieński" Nr.283 /XII.1933/:8 grudnia Zjednoczenie studentów Polaków uniwersytetu kowieńskiego obchodziło VIII-lecie swego istnienia. Wygłoszono szereg przemówień i odczytano depesze gratulacyjne od rektora uniwersytetu prof.M.Romera, prorektora prof.Czesnysa i innych.-

V. LITWINI PRUSCY.

K r o n i k a .

Prześladowanie Litwinów pruskich. "Liet.Aidas" Nr.283 /XII.1933/:"Tils.All.Ztg." oburza się ostatnio spowodu wzmianki kronikarskiej wychodzącego w Tylży pisma litewskiego "Naujas Tilžes Keleivis", w której to ostatnie odpięra zarzuty niemieckie pod adresem narodu litewskiego spowodu rzekomego braku kultury. "Tils.Allg.Ztg." domaga się zamknięcia pisma litewskiego, które nazywa "giazdem jątrzącej propagandy.-

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

K r o n i k a .

Język litewski w sądownictwie kłajpedzkim. Prasa kowieńska /z 14.XII.1933/:W tych dniach Prokuratura Trybunału Najwyższego w piśmie do Prokuratury Kraju Kłajpedzkiego wskazała, że na mocy nowej ustawy o sądownictwie wszystkie dokumenty urzędów sądowych Kraju Kłajpedzkiego oraz korespondencja z urzędami sądowymi Wielkiej Litwy ma być prowadzona w jęz. litewskim. Jak dotąd, urzędy sądowe Kraju Kłajpedzkiego posilkowaly się wyłącznie językiem niemieckim.-

Niezadowolnienie włościan kłajpedzkich z Dyrektorjatu. Prasa kowieńska /z 15.XII.1933 r./:W Szyłokarczmie odbyło się zebranie włościan, na którym rozważano kwestję ciężkiej sytuacji włościan i przyjęto ostrą rezolucję, żądającą zawieszenia licytacji gospodarstw rolnych i uregulowania w drodze ustawodawczej kwestji odsetek za pożyczki.

Zebranie potępiło Dyrektorjat, który nie zezwolił włościanom się zebrać. Pozatem potępiano również ruch narodowo-socjalistyczny w Kraju Kłajpedzkim.

Mówcy wskazywali, że Sejmik kłajpedzki nie troszczy się o sytuację włościan i, o ile w dalszym ciągu będzie prowadzona podobna polityka, wypadnie mu w jakikolwiek sposób wyrazić nieufność.-

Agitacja antylitewska na obszarze Kłajpedy. Prasa kowieńska /z 16.XII.1933/:Jak donoszą z Kłajpedy, na wykrytym dn.23 listopada tajnem zebraniu stronników Neumanna, na którym dr.Endrejat wygłosił swą mowę, znaleziono kilka egzemplarzy drukowanych odezw. Odezwy były zatytułowane:"Autonomja Kraju Kłajpedzkiego i socjalistyczna społeczność ludu".

Z rozporządzenia komendanta Kraju Kłajpedzkiego, zamieszkali w Kraju Kłajpedzkim Kochler i Klingbeil zostali ukarani za podburzanie jednej części ludności przeciw drugiej. Kochler został skazany na 3 miesiące więzienia i wydalenie na pół roku do pow.birżańskiego, zaś rolnik Klingbeil na miesiąc więzienia lub grzywnę w wys.300 litów.-

